

שיצאת מצרים" פואמה כוריאוגרפית. היוזמת ליצירה הזאת הייתה הדקדנית
דבורה ברטוב. בשבילה כתבתי את הגרסה הראשונה לפסנתר וכלי הקשה וקריין.
הגרסה השנייה היא היצירה הסימפונית לתזמורת גדולה ובריטון סולו. הצגת
הבכורה התקיימה בחודש דצמבר 1947 בניצוחו של ברנדרינו מוליצרי. ברור
שהיצירה הסימפונית שואבת מוסיביס של הגרסה הראשון, אך בכל זאת נומנת ביטוי
לנושא כיצירה מוסיקלית ללא ביטוי נוסף. מובן שהסיפור של האקסודוס מספק
חומר דרמטי רב לביטוי מוסיקלי. קיימת עוד גרסה מאוחרת יותר על אותו הנושא
באמצעים של המוסיקה האלקטרונית.

טְרַטִּים עַל הַסִּמְפוֹנִיָּה "אֲכַסְוֹדוֹס"

היצירה "אכסודוס" היא פואמה כוריאוגרפית כתובה לתזמורת גדולה וזמר אחד. היצירה כתובה בסגנון סימפוני, ותכנה מיוחדת למוסיקה לבאלט. התוכן מבוסס על הפרק התנ"כי של יציאת מצרים, ותפקידו של הזמר הוא להשמיע לפני כל חלק של הסימפוניה את הנוסח המסביר את הרקע התכני של הקטע הבא. במלים אחרות: הוא מעין מדקלם, אך הדקלום מעובד באופן מוסיקאלי. ברור, שבהצגת באלט מקומו של הזמר יהיה בתזמורת.

לחמשה

היצירה נחלקת לחלקים והקדמה. בשעה שמסך הבמה עוד סגור, משמיעה ההקדמה לחמשה חלקים והקדמה פתוח מוטיב של הקטע השני ההקדמה מסתיימת ברציטטיבו על המלים הבאות:

המסך עולה, והרקוד הראשון מתאר את עבודת הפרך של בני-ישראל במצרים. כל הקטע המוסיקאלי מבוסס על מוטיב בן תיבה אחת המופיע בכלי-הבאס הנותן גם את המוטיב התנועתי של מהלך-העבודה והיקף האינטרוואלים הרחבים גם את רוח העמל. מצטרפים למוטיב האוסטינאטו הזה עוד מוטיבים ריתמיים ומלוודיים בכלים אחרים, המשלימים את התמונה הזאת.

את הקטע השני פותח הזמר בתפלה. המלים לקוחות מפזמון:

המסך עולה, ובתוך החלק השני של הסימפוניה רואים אנו על הבמה תפלה שקטה המביעה את תקות השחרור. בשעת התפלה שומעים במסך תיבות אחדות את המוטיבים של עבודת הפרך ברקע של המוסיקה. המחבר המוטיבים של המוסיקה לקטע הזה יכולה להתאים גם לרקוד סוליסטי.

הקטע השלישי מתאר את האכסודוס. תנועה תמידית ומהירה מתארת ע"י מוטיבים ריתמיים את העצבנות וההתרגשות של הבריחה בשעות הלילה, וקרוב לסיום הקטע שומעים את תנועות המצרים הרודפים אחרי הישראלים. הקטע הזה עובר לחלק הרביעי, המתאר את הקרבות בים-סוף. חלק זה כתוב במוסיקה בסגנון אוראטורי, רציטטיבו גדול ומפותח בלויית התזמורת המלאה, ויכול להיות מתואר ע"י רקוד ויכול להיות גם אינטרמצו מוסיקאלי גרידא. לקטע זה מצטרף הפינאלה - רקוד מרים, אחרי הנצחון והצלת העם הישראלי. רקוד זה מתחיל בתנועה מתונה ומגיע לאכססאזה, מכיל בשעת פתוח המוסיקה את הזכרונות על כל השלבים של התקופות הקודמות, ומהווה ע"י זה סכום גדול גם באופן תכניתי וגם באופן ממשט.